

Âqîdah Yolondola Imatipangitsa Kukonda Maphunziro

Date: Wednesday, Safar 11, 1447 2:16 AM

Views: 94

Category: Maphunziro > Ubwino wa Maphunziro > Kukonda Maphunziro

Question

Âqīdah Yolondola Imatipangitsa Kukonda Maphunziro

Answer

Kutamandidwa konse ndi kwa Allāh!

Chifukwa choyamba mu zifikwa zimene timayenera kuperhunzirira Âqīdah ndi kusakasaka maphunziro olondola okhudza chipembedzo chathu. Palibe amene amachita molondola ntchito zonse zomwe tinalamulidwa ndi Allāh komanso Mtumiki Wake (ﷺ) kupatulapo amene waphunzira.

Mtumiki wa Allāh (ﷺ) adafotokoza kudzera mu hadīth ya Abū Hurayrah kuti:[1]

Yemwe wadzisankira njira yoti m'menemo adzifuniramo maphunziro (a chipembedzo), Allāh amamufewetsera iyeyu njira yokalowera ku Jannah.

Mu hadīth ya Abū Ad-Dardā', Mtumiki wa Allāh (ﷺ) adati:[2]

َكَيْ إِلَمْ لَا نَأْوِيْ حَلْقَرْطُونَمْ أَقِيرَطْ وَبْهَلْلَكَلْسَمْلَعْهِيْ فُبُلْطِيْ أَقِيرَطَكَلْسَنَمْ يَفْنَمَوْتَأَوْمَسْلَا يَفْنَمُهَلْرَفْعَتْسَيَلْمَلَاعْلَا نَأْوِيْمَلْعَلْبَلَأَطْلَأَصَرَأَهَتَحْنَجْأَعَضَتَلَهَلْيَلْرَمْقَلْإَلْضَفَكَدَبَأَغْلَالَىَلَعْمَلَأَغْلَالَضَفَنَأَوْءَامَلَافَوْجَيَفْنَاتَيَحْلَأَوْضَرَأَالَا َرَأَانِيَدَأُوْثَرَوْيَمَلَءَأَيِبَنَأَلَا نَأْوِيْءَأَيِبَنَأَلَا َةَثَرَوْءَامَلُعْلَا نَأْوِيْبَكَأَوْكَلَأَرَئَاسَىَلَعْرَدَبَلَا َرَفَأَوْظَحَبَذَخَأَهَذَخَأَنَمَفَمَلَغْلَا أُوْثَرَوْ؛َأَمَرَدَالَوْ

Yemwe wadzisankhira njira yoti m'menemo adzisakiramo maphunziro (a chipembedzo), Allāh amamufewetsera iyeyu njira kuchokera mu njira za ku Jannah. Ndipo angelo amatsitsa mapiko awo (amadzichepetsa) pomusangalalira yemwe akuphunzira. Ndipo wophunzira amapempheredwa chikhululuko ndi onse amene ali kumwamba ndi omwe ali pa dziko komanso ndi nsomba yomwe ili m'madzi. Ndipo kupambana kwa wophunzira ndi wopembedza (yemwe amachita ma 'ibādāt ochuluka),

zili ngati m'mene umapambanira mwezi mu usiku womwe ukuwala kwambiri poyerekeza ndi nyenyezi zonse. Ndipo ophunzira ndi amene amatenga udindo wa atumiki. Ndipo atumiki sadasiye udindo (woyang'anira) dīnār ndi dirham; koma iwo adasiya maphunziro. Choncho, amene wawatenga maphunziro, iyeyu watenga gawo lalikulu kwambiri.

Alī Ibn Abī Twālib adayankhula kuti:[3]

مْلَغْلَا وَقَفْنِلِ صَقْنُتْ لَامْلَاوَ كُسْنَحَيْ مْلَغْلَا لَامْلَا نَمْرِيْخْ مْلَغْلَا^١ قَافْنِلِابْ كُزَيْ^٢

Maphunziro ndi opambana kuposa chuma; chifukwa maphunziro amakuteteza (kuti usagwere mu zinthu zolakwika) pomwe iwe umachiteteza chuma (kuti chisabedwe kapena kuonongedwa). Ndipo chuma chimapunguka ukamachigwiritsira ntchito, pomwe maphunziro amamuyeretsa munthu akamawagwiritsira ntchito.

Imām Ash-Shāfi'ī adati:[4]

هَيَّاهُ حُنَّافُ . هَيَّادُصُ الَّوْهَرُعُمُ الَّنْيَبَ وَكَنْيَبُ نُكَيْ الَّفَ هَيَّفَ رَيَخَ الَّمَلَغْلَا بَحْيَ الَّنَّمَ^١ رَيَاصَبْلَا حَأْبَصَمَ وَبُولُقْلَا^٢

Yemwe sakonda maphunziro, mwa iyeyo mulibe ubwino. Choncho, pasakhale pakati pako ndi iyeyo kudziwana kapena ubwenzi ulionse. Chifukwa maphunziro ndi moyo wa mitima komanso dangalira la kuona.

Koma awa si maphunziro ongoloweza chabe. Awa ndi maphunziro amene munthu umawagwiritsira ntchito pamene wawapeza.

Imāmul Muhaddithīn Muhammad Ibn Ismā'īl Al-Bukhārī adati:[5]

لَامْلَغْلَا وَلَقْلَغْلَا بَقُمْلَغْلَا : بَابَ

Khomo (gawo la): Maphunziro (kukhala) patsogolo pa mawu ndi ntchito.

Izi zikutiunikira kuti yemwe akufuna kuti agwire ntchito inayake kapena kuyankhula mawu ena-ake; iyeyu ayambe kaye wasaka maphunziro ndi cholinga choti alondole mu ntchitoyo kapena mu zoyankhulazo.

Allāh ndiye Mwini kuzindikira.

[1] Swahīh Muslim, #2699a; Sunan at-Tirmidhī, #2646

[2] Sunan Abī Dāwūd, #3641

[3] Hilyatul Awliyā, Vol. 1, tsamba 80; Adab Ad-Dunyā wa Ad-Dīn, tsamba 42

[4] Mughnī Al-Muhtāj, Vol. 1, tsamba 99

[5] Swahīh Al-Bukhārī, Vol. 1, tsamba 37